

2015/2324(INI)

26.4.2016

ARVAMUS

Esitaja: põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Saaja: regionaalarengukomisjon

ELi Alpi piirkonna strateegia kohta
(2015/2324(INI))

Arvamuse koostaja: Ulrike Müller

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon palub vastutaval regionaalarengukomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab Alpi piirkonna tähtsust looduskeskkonna ning inimeste elu-, töö- ja puhkepaigana, tulenevalt põllu- ja metsamajanduse, aastaringse säästva turismi ning käsitööstuse olulisest panusest; rõhutab, et need sektorid on piirkonna säästva arengu ja loodusvarade säästva majandamise seisukohast määrava tähtsusega, kuna tagavad kvaliteetse toiduga varustatuse, hoiavad alal ääremaade elanikkonda ning säilitavad kultuurmaastikku ja ökosüsteeme, kaitstes bioloogilist mitmekesisust, mullastikku ja vett; väljendab heameelt ELi Alpi piirkonna strateegia kui integreeriva raamistiku ning Alpi piirkonna säästva majandus-, keskkonna-, taristu ja sotsiaaldemograafilise arengu parandamise ja elavdamise viisi üle; palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta arvesse ELi teiste makropiirkondlike strateegiate rakendamisel saadud õppetunde;
2. rõhutab vajadust algatuste järele, mille abil parandada liikuvust, digitaristut, energiavarustust, sotsiaalset rännet ja demograafilisi väljavaateid ning tõhustada koostööd ja kooskõlastamist eri tasandite ametiasutuste vahel, et lahendada ühiseid probleeme teatavates piiriülestes piirkondades tõhusamalt ja tulemuslikumalt, kui see oleks võimalik eraldiseisvate meetmete abil; rõhutab, et strateegias tuleks käsitleda ka globaliseerumisest ja deindustrialiseerimisest tulenevaid probleeme; rõhutab vajadust parandada avalike teenuste ja taristu kättesaadavust, et suurendada kõnealuste piirkondade juurdepääsetavust ja nende atraktiivsust, samuti vajadust peatada väike- ja perefarmide hääbumine, kuna need on piirkonna majandus- ja sotsiaalse elu olulised alustalad; peab strateegia rakendamisel vajalikuks säilitada maakasutuse, käsitööstuse ja turismi traditsioonide eripära;
3. rõhutab, et mägipiirkondade põllumajanduse majanduslikku, sotsiaalset ja keskkondlikku rolli tuleb toetada sihipärase poliitikaga, mis kompenseerib mägipiirkondade põllumajandustootjatele nende ebasoodsamat olukorda, ning tunnustada nende panust suure osa Euroopa keskkonna ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse heaks; rõhutab, et erilist tähelepanu tuleks pöörata väiketaludele, mis on enamasti pereettevõtted, ja naiste rollile Alpide põllumajanduses, mis on üks majanduskasvu tegureid, mida tuleks rohkem toetada ja tunnustada; kordab, et mägipiirkondade jätkusuutlik areng on maaelanikkonna heaolu, põlvkondadevahelise ühtekuuluvuse ja perepõllumajandusettevõtete tulevikuväljavaadete jaoks oluline tegur;
4. kordab, et Alpi piirkonna arengu tulevik on seotud maapiirkondade, maaelu arengu, nn külade tuleviku ja eelkõige põllumajandusega;
5. peab murettekitavaks ökosüsteemide seisundi halvenemist ja loodusõnnetuste ohtu Alpide teatavates piirkondades ning nõuab sellega seoses tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tagaksid maa ja metsa säästva majandamise, mis on kohandatud kohalikele tingimustele vastavaks, pöörates erilist tähelepanu mulla seisundile, ning ergutaksid sellist arengut, et säilitada piirkonna kultuuriline ja keskkonna mitmekesisus ja kindlustada majanduslikud tulevikuväljavaated, kaitstes püsivalt loodusvarasid; rõhutab ringmajanduse põhimõtete rakendamise olulisust ning põllumajandustootmise ja muu majandustegevuse aktiivse koostöömehhanismi tähtsust Natura 2000 võrgustiku ja kõikidel muudel kaitsealadel;

6. peab kahetsusväärseks põllumajandusmaa üha suuremat söötijätmist ja võsastumist, mis mõjub negatiivselt mitte ainult maastikule, põllumajanduse tootlikkusele ja eriti väikesemahulise loomakasvatuse ja põllukultuuride kasvatuse traditsioonilistele tavadele, vaid ka veemajandusele, hüdrogeoloogilisele tasakaalule, bioloogilisele mitmekesisusele ja säästvale energiatootmisele;
7. märgib, et Alpi piirkond on Euroopa veeallikas ja Alpid annavad piisavalt vett, et rahuldada suvel mägede jalamil asuvate alade vajadused kuni 90 % ulatuses; märgib lisaks, et Alpid on ka Euroopa peamine biomassireservuaar; rõhutab, et vesi on oluline hüdroenergia, põllumajandusmaa niisutamise, säästva metsamajandamise, bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku säilitamise ning joogiveega varustamise jaoks, ning muutub kliimamuutusi arvestades lähiaastatel veelgi olulisemaks; rõhutab seetõttu vajadust tihendada seoses Alpi konventsiooni veemajandusplatvormiga parimate tavade vahetust ja piiriülest koostööd riigiasutuste vahel, kes vastutavad veemajanduse ja vesikondade eest;
8. märgib, et Alpi piirkond on juba väga ammu ajast kasutanud oma veeteid hüdroenergia tootmiseks; on seisukohal, et ELi fondidest tuleks toetada heade tavade vahetamist ja struktuuride moderniseerimist, et reageerida suuremale energianõudlusele ja turistide voole;
9. taunib praegust arengut, kus taimestiku, loomastiku ja elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ ja bioloogilise mitmekesisuse strateegia rakendamise raames suureneb kaudne maaomanike maade sundvõõrandamine; palub komisjonil panustada omandiõiguste kui Alpi piirkondade arendamise elementaarse osa säilitamisse;
10. juhib tähelepanu sellele, et suurte röövlomade tagasitulek seab traditsioonilise põllumajanduse ja karjamaal loomakasvatuse paljudes Alpi orgudes ohtu, kuna kiskjad ründavad üha rohkem lambaid, kitsi ja veiseid; märgib, et röövlindude ja -loomade majandamist ja reintroduktsiooni tuleb eri ametkondade vahel paremini kooskõlastada ning tõhustada teabe ja heade tavade vahetust, et parandada Alpi strateegia osana ja seoses Alpi konventsiooni suurkiskjate, metsikute kabjaliste ja ühiskonna platvormiga nende liikide piiriülest kaitset ja majandamist;
11. rõhutab, et strateegia peaks aitama kaasa ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul (COP21) seatud eesmärkide saavutamisele ning andma ülevaate sellest, kuidas piirkond tuleb toime kliimamuutustest tingitud probleemidega, arvestades piirkonna haavatavust ja vastuvõtlikkust loodusõnnetuste suhtes (nt maalihked, metsatulekahjud);
12. juhib tähelepanu sellele, et taastuvate loodusvarade astmeline kasutamine on põhimõte, mis – juhul kui see on seadusega reguleeritud ja seda nõutakse – võib suuresti riivata omandiõigust ja takistada innovatsiooni, eriti VKEde jaoks;
13. rõhutab, et põllumajandusstruktuuride ja asustuse säilitamiseks peavad mägipiirkondades olema jätkuvalt võimalikud traditsioonilised põllukultuuride kasvatuse ja loomakasvatuse vormid; nõuab järelevalvemenetluste ja nõuetele vastavuse tingimuste ühtlustamist, lihtsustamist ja vähendamist eelkõige mägipiirkondade ja väikepõllumajandustootjate jaoks;
14. peab oluliseks piirkondlike programmide loomist, et edendada põllumajandus- ja

metsandustoodete töötlemise ja turustamise detsentraliseeritud makropiirkondlikke struktuure (nt kooperatiivid ja tootjaorganisatsioonid), mis tõhustaksid tootjate positsiooni puidu ja toiduainete väärtusahelas ning parandaksid piirkonnas tööhõivet, toidutarneahelat ja innovatsiooni; juhib tähelepanu ulatuslikult mitmekesiste turuvõimaluste kindlustamise eelistele;

15. nõuab põllumajandustoodete väärtuse suurendamist, ergutades algatusi, mille eesmärk on suurendada ja levitada märgise „mägitooded“ kasutamist praktilise korralduse abil, edendades Alpi piirkonna toodetel kaitstud geograafilist tähist ja arendades välja uusi kvaliteetseid tooteid, et reageerida tarbijanõudlusele ja anda neile teavet kõnealuste toodete aluseks olevate traditsioonide, nende eripära ja kvaliteedi kohta; on seisukohal, et Alpi piirkonnast pärit või kaitstud geograafilise tähisega toodete jälgendajate ja piraattootjate vastu on vaja tõhusamat kaitset; kutsub lisaks komisjoni üles võtma kasutusele spetsiaalseid tööprogramme kvaliteetsete mägitoodete jaoks, et parandada nende toodete reklaami ja turustamist;
16. rõhutab piimatootmise olulisust Alpi mägiapiirkondades ja eriti sellest piimast tehtud kvaliteetsete piimatoodete tähtsust; juhib tähelepanu sellele, et paljudel juhtudel ei suuda Alpi piirkonna piimatööstus konkureerida soodsamates asukohtades asuvate tööstustega; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma ÜPP raames tootjate jaoks kasutusele konkreetseid tasakaalustavaid meetmeid, tagamaks et loomakasvatus ja piimatootmine mägiapiirkondades on rahaliselt jätkusuutlik, pidades seejuures eelkõige silmas väikseid ja keskmise suurusega perepõllumajandusettevõtteid, samuti tuleks ette näha toetus töötajatele, kes valmistavad Alpi piimast kvaliteetseid tooteid;
17. rõhutab, et oluline on hoogustada mägi-põllumajandusettevõtete konkurentsivõimet muu hulgas tootjaorganisatsioonide moodustamisega, samuti kohalike tootjate tegevuse stimuleerimisega avalike hangete algatamise teel; rõhutab, et mägi-põllumajandustootjate võrgustike loomine ja ühenduste moodustamine võib tugevdada nende tootjate läbirääkimispositsiooni turustajate suhtes ja leevendada üldiselt mägi-põllumajanduse struktuurseid puudusi; on lisaks arvamusel, et lühikesed tarneahelad mägiapiirkondades ja kohalikel turgudel on äärmiselt olulised nendes piirkondades asuvates väikestes põllumajandusettevõtetes toomise säilimiseks;
18. on arvamusel, et põllumajandustoodete turustamist saaks parandada, lisades need tooted asjaomase geograafilise piirkonna üldiste turismitoodete hulka;
19. peab eriti oluliseks anda noortele põllumajandustootjatele pikaajalised tulevikuväljavaated, et lahendada maapiirkondade rahvastikukao probleem Alpi piirkonnas; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama riikideüleseid algatusi, et toetada ettevõtlust, uusi arenevaid tööstusharusid ja tööturgu põllumajanduses ja metsanduses; rõhutab, et oluline on integreerida põllumajandus tõhusamalt kohalikku majandusse, eelkõige turismi, käsitööduse ja VKEde sektorisse, et suurendada põllumajandustootjate sissetulekut ja muuta põllumajandusega seotud töökohad noorte jaoks atraktiivsemaks;
20. toonitab taluturismi olulisust sissetulekuallikana väikepõllumajandustootjate jaoks (nt talupuhkus); kutsub komisjoni ja liikmesriike üles koostama programme, et toetada investeringuid ja ettevõtlust; peab oluliseks toetada selliseid põllumajandusettevõtteid konkreetsete turismikampaaniate abil;

21. rõhutab, et Alpi piirkondade kliima- ja topograafilised eripärad raskendavad põllu- ja metsamajanduse intensiivistamist; palub komisjonil ja liikmesriikidel edendada teadus- ja arendustegevust rohumaaade kasutamise, loomakasvatuse ja metsanduse valdkonnas, luues suutlikkuse, et parandada tootmise tõhusust, säilitada traditsioonilised põllumajandusvormid ja põllumajandusloomade tõud ning toetada metsade ümberkujundamist kliimamuutustele vastupanuvõimelisteks segametsadeks;
22. kutsub komisjoni üles laiendama haridus- ja nõustamisstruktuure põllumajandus- ja metsandustöötajatele (nt koolitus alpi põllumajandusnõustajatele), nägema ette makropiirkondlikku koolitusvõrgustikku ja intensiivistama koostööd ja võrgustike moodustamist haridus-, majandus- ja teadusvaldkonna toimijate vahel (nt harudevahelised koolituskavad ja vahetusprogrammid), et edendada jätkusuutlikku majanduskasvu ühiste, piiriüleste ja rahvusvaheliste teadusuuringute programmide ja projektide kontekstis; märgib, et mägiapiirkonnad on alati olnud oluliseks innovatsiooniallikaks, eelkõige seetõttu, et vaja on ületada ebasoodsaid looduslike tingimusi; märgib, et Alpides peab üks ja sama inimene aasta jooksul sageli tegelema mitme eri tegevusega, mõnikord ka piiriüleselt; kutsub komisjoni, liikmesriike ja kohalikke ametiasutusi üles ergutama koostööd (algset ja alalist) kutseõppe pakkujatega; on arvamusel, et väikeste põllumajandustootjate ja perepõllumajandusettevõtete konkurentsivõime suurendamiseks tuleb pakkuda koolitust ja teavet innovaatilise põllumajanduse ja metsanduse kohta;
23. juhib tähelepanu põllumajanduse ja maaressursside olulisusele sotsiaalsete ja hariduslike tugiteenuste pakkumisel eelkõige haavatavas olukorras inimeste jaoks; kutsub komisjoni üles edendama sotsiaalset põllumajandustegevust, arvestades, et eriti mägi-põllumajandustootjate jaoks on see uus alternatiivsete teenuste pakkumise viis;
24. juhib tähelepanu sellele, et oluline on kiire internetiühenduse ja digitaalteenuste kättesaadavus, ning nõuab lisaks üksnes infrastruktuurilisele arengule ka nn digitaalsete külade ja piirkondade terviklikku arendamist ning jätkusuutlike, elamisväärsede ja peresõbralike keskkondade loomist;
25. märgib, et Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist rahaliste vahendite taotlemisel tekivad mägiapiirkondade VKEdel haldusprobleemid; palub komisjonil kohandada asjakohaseid toetusprogramme, et tagada parem juurdepääs rahalistele vahenditele ja edukam rakendamine, mis tõotaks väikestele omavalitsustele suuremat kasu;
26. nõuab eelkõige ÜPP raames tulevase ja kehtiva kogu Alpi piirkonna põllumajandusettevõtete reguleeriva raamistiku ühtlustamist ja lihtsustamist; juhib tähelepanu vajadusele konkreetse lisatoetuse järele, mis põhineb sellistel teguritel nagu mulla hinnang ja kallakud, et teha võimalikuks jätkusuutlik põllumajandus järskudel mäenõlvadel;
27. väljendab heameelt Alpi piirkonna makropiirkondliku juhtimismudeli loomise üle, et edendada piiriülest koostööd põllumajanduse ja metsanduse valdkonnas; peab sellega seoses oluliseks paremat riikideülest teabe ja kogemuste vahetamist tootjaorganisatsioonide ja -ühenduste vahel loomakasvatuse, põllukultuuride kasvatamise ja metsanduse valdkonnas, korraldades selleks korrapärased sümposioonid;
28. rõhutab, et uute algatuste arendamine eeldab piirkondlikke lahendusi ja osaluspõhiseid lähenemisviise, sh olemasolevate ja uute algatuste ühtlustamist, et saada maksimaalset

kasu Alpide mägi põllumajandusest ja vähendada haldustõkkeid; nõuab piirkondade, kohalike ametiasutuste ja üksikisikute otsesest kaasamisest kõikidesse ELi Alpi piirkonna strateegia meetmetesse, pöörates erilist tähelepanu põllumajanduse ja metsanduse sidusrühmadele, kes peaksid piirkondlikul tasandil olema komisjoni tegevuskava elluviimises kesksel kohal; juhib tähelepanu sellele, et arvesse tuleb võtta Alpi konventsiooni, ELi ühetegevuspoliitikat ja olemasolevaid ELi algatusi;

29. peab oluliseks, et ELi Alpi piirkonna strateegia viidaks ellu olemasolevate rahaliste vahenditega, nagu 2014.–2020. aasta struktuuri- ja investeerimisfondid, ja ei võetaks kasutusele uusi vahendeid; rõhutab, et vahendeid tuleb kasutada tõhusalt, jälgides, et strateegia viiakse ellu kooskõlastataval viisil;
30. palub komisjonil ja liikmesriikidel laiendada maaelu arengu poliitika raames selliseid toetusprogramme nagu INTERREG ja LEADER põllu- ja metsamajanduse väikeettevõtjatele, et vahetada teavet ja häid tavasid ning arendada eri programmide vahelist koostööd, keskendudes piiratud arvule selgelt määratletud prioriteetidele; rõhutab sellega seoses multifunktsionaalse väikepõllumajandustootmise olulisust Alpi piirkonnas;
31. märgib, et mägine maastik on takistuseks ELi kodanike üksteisele lähendamisel ja et EL on võtnud kohustuse suurendada piiriülese transporditaristu rahastamist.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	26.4.2016
Lõpphääletuse tulemus	+: 36 -: 5 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Bronis Ropė, Jordi Sebastià, Jasenko Selimovic, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski, Marco Zullo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Pilar Ayuso, Franc Bogovič, Jean-Paul Denanot, Jens Gieseke, Ivan Jakovčić, Anthea McIntyre, Sofia Ribeiro, Ramón Luis Valcárcel Siso